GAZETA KRAKOWSKA

Nro 23.

Z KRAKOWA DNIA 19 MA CA 1823 ROKU WE SRODĘ

— *Z Krakowa.* —

W dalszym ciągu *dwudziestego trzeciego* posiedzenia Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey d. Stycznia 1823 r.

Reprezentant *Chwalibogowski* Prezyduiący w Kommissyi Prawodawczey wprowadził pod decyzyią Seymu z wspólney rozwagi Kommissyi Skarbowey i Prawodawczey proiekt do ustawy ograniczaiącey prawo Regalu do złota, srebra i soli w skutku modyfikacyi w Kommissyiach Seymowych przez Senat Rządzący na nowo inicyowany.

Po odczytaniu opinii Kommissyi, które w uwadze, iż oczekiwanie od Komitetu Prawodawczego i Seymu nadzwyczaynego Kodexow nowego Prawodawstwa, daiące powod do proiektowaney na teraz przez Senat tymczasowey Ustawy z Art: 12 Konstytucyi odnosi się tylko do Kodexow Cywilnego, Kryminalnego i postępowania Sądowego, a tak Kodex gorniczy, iako tym że Artykułem Konstytucyi nie objęty, pozostaie w postanowieniu Władzy zgromadzen Reprezentantów zwyczaynych, i w tym duchu przez wewnętrzne urządzenie Senatu w §. 31 lit. D. iest objęty obowiązek dla Senatu przygotowania dla Reprezentacyi proiektu Kodexu gorniczego, Kommissyie przeto Seymowe będąc przeciw wprowadzoney przez proiekt tymczasowey Ustawie iako nie uzupełnioney proponuią wezwać Rządzący Senat o proiektowanie przyszłey Reprezentacyi Kodexu gornicego.

Marszałek Seymu poddał proiekt decyzyi Izby, która iednomyślnie za opinią Kommissyi oświadczywszy się, postanowiła stosownie do teyże wezwać Senat o inicyowanie przyszłey Reprezentacyi Kodexu gorniczego.

Reprezentant *Koziowski* Członek Kommissyi Prawodawczey z powodu nie przyięcia proiektu w materyi kopalnianey i odłożenia tego do przyszłey Reprezentacyi przedstawił potrzebę postanowienia *Ustawy przechodniey* dla oznaczenia praw iakie w tey materyi za obowięzuiace uważać należy.

Reprezentant *Czapski* odwołał się do swych uwag poprzednio na piśmie złożonych i przez wzgląd na dobro publiczne żądał zapewnienia skutku przedstawionych do Administracyi kopalń warunkow.

Reprezentant *Lipczyński* między nieutrzymaniem się wprowadzonego proiektu, a zażądanym Kodexem gorniczym dla przyszłey Reprezentacyi, uznawał

prawo górnicze Maxymiliańskie za obowiązujące, z tą tylko zmianą, iż *prawo własności* Konstytucyją i Kodexem Cywilnym zapewnione w rozciągłym znaczeniu *zabezpieczone będzie*, i należy ufać Senatowi, iż gdy w odezwie do Reprezentacyi zapewnił zachować nietykalność własności, ograniczy swe działania do zamierzonych zasad, i doyrzalszą Ustawę połączoną z Kodexem górniczym przyszłey Reprezentacyi przedstawi."

Reprezentant *Kozłowski* potrzebę Ustawy przechodniey za konieczną uważał, ile Senatowi nie służy prawo zmiany cząstkowey prawa Maxymiliańskiego, i dla tego w ogóle prawa te za obowiązujące oznaczał.

Marszałek Seymu dzielił przekonanie, że członki Reprezentacyi nie zaprzeczą Senatowi posiadania prawa górniczego, nadtym wszelkie zastanowienie się bez inicyatywy Senatu byłoby bez skutecznym, Senat iednak robiąc użycie onegoż w drodze Administracyyney, działać będzie w tym duchu i celu, ażeby prawo własności nie naruszonym pozostało, i wszystkie względy dla wzbogacenia kraiu w okazaniu poręki dobrego sprawowania powierzoney sobie Władzy zachowane były.

Następnie Sekretarz Seymu odczytał odpowiedzi Senatu, co do obioru Zastępcy Sędziego i wniesioney przez Reprezentanta *Mieroszewskiego* potrzeby postanowienia kommunikacyi pocztowey z Prussami.

Odczytane przytym zostało uwiadomienie Senatu o mianowanych Członkach do Sądu Naywyższego w osobach Senatorów *Linowskiego*, *Michałowskiego* i *Sobolewskiego*, i prośby oskarżonych Urzędników, z których ieden do składu Sądu Naywyższego oznaymił za Członków X. Kanonika *Sołtyka*, Sędziego *Kalinkę* i Adwokata *Kozłowskiego*, a drugi Adwokata *Kozłowskiego*, Antoniego *Wentzla* Kupca; oraz Wóyta *Zakrzewskiego* Kazimierza.

Poczym Izba Prawodawcza w skutku Art: 143 Statutu urządzaiącego Zgromadzenie polityczne zaiąwszy się oznaczeniem mieysca posiedzeń Sądu Naywyższego i dnia rozpoczęcia się onegoż postanowiła dzień zgromadzenia się Sądu Naywyższego na 20 Stycznia r. b. w mieyscu posiedzeń Sądu Appellacyynego.

Reprezensant X. *Sołtyk* Delegowany z Kapituły z zbliżeniem się końca obrad Seymowych w postanowieniu licznych Ustaw Seymu tego do dobra ogólnego dążących, gruntując wewnętrzne każdego z Członków Reprezentacyi przekonanie, iż obowiązków od Współobywateli powierzonych ściśle dopełniliśmy, wymownieyszym głosem wystawienie obrazu czynności Seymu zostawuiąc, oznaymił, iż nayrzeczywistsze doznawanie korzyści z swobodnego naszego położenia, czynney gorliwości Władzy Rządzącego Senatu Rzeczypospolitey naszey winni iesteśmy, gdy i wybór ten Mężów światłem i przymiotami duszy znakomitych, pod przewodnictwem *ukochanego i cnoty pełnego* naszego Rządu *Naczelnika* w ustaleniu dobra ogólnego, pracy i staranności swoiey widoczne daie dowody, a tak przy iednomyślnym zawsze i wspólnym o szczęście kraiu z Władzą tą narażaniu się zapewnienie naypomyślnieyszych skutków na przyszłość poddaiąc, zwrócił się Mowca do ułatwienia przedmiotu, na którym bezpieczeństwo własności Obywatelskich polega, przedmiotu od którego wykonanie ścisłey Sprawiedliwości i spokoyność mieszkańców

tey krainy rzeczywiście zależy, w czym przedstawiaiąc niedogodności z składu Członków Sądu III. Instancyi Art: 15 Konstytucyi oznaczonego, i ten za powtórzenie Sądu Appellacyynego uważaiąc, nieprzyzwoite przedłużanie Wyroków Sprawiedliwości i z wszelką słusznością niezgodne wyniszczanie stron sprawuiących się oznaczał, zwłaszcza, że 6ciu Sędziów Appellacyynych rachuiąc w to i Prezesa w Sądzie 3ciey Instancyi z dobranemi Sędziami Pokoiu zasiadaiąc powszechnie pociągaią utrzymanie Wyroku Sądu Appellacyynego iako w większey liczbie Członków tegoż Sądu skład Sądu 3ciey Instancyi stanowiących, gdy zatym ułatwienie tey niedogodności z Konstytucyi wynikaiącey podlega Władzy Nayiaśnieyszych kraiu Protektorów, oświadczył Mowca złożyć na następne posiedzenie stosowną petycyią w celu wyiednania drogą dyplomatyczną zmiany składu Sądu 3ciey Instancyi.

Izba Prawodawcza wniosek Reprezentanta X. *Sołtyka* postanowiła iednomyślnie przesłać Rządzącemu Senatowi.

Reprezentant *Soczyński* żądał zawieszenia kwalifikacyi na Reprezentanta Art: 19 Konstytucyi przepisaney, wniosek ten popieraiąc Reprezentant *Piekarski* odwołał się do wniosku Reprezentanta *Stummera* w tym celu na Seymie r. 1820 przedstawionego i Senatowi przesłanego, a przytym odczytał powody wspieraiące konieczność zawieszenia nadal teyże kwalifikacyi ile czas sześcioletni do końca się zbliża.

Izba Prawodawcza wniosek Reprezentanta *Piekarskiego* Senatowi przesłać postanowiła.

Reprezentant *Majeranowski* z zbliżonego konca posiedzeń Seymu ponawiaiąc oznaymione w uwagach nad obrazem stanu kraiu życzenie przesłania Rządzącemu Senatowi adressu podziękowania, żądał uchwalenia tegoż adressu.

Następnie Reprezentanci *Librowski* i *Soczyński* złożyli petycyie w przedmiotach administracyynych; pierwszy Małgorzaty Fiszer, drugi Starozakonnych Miasta żydowskiego, które do Senatu odesłano.

W końcu Reprezentant *Soczyński* ponowił wniosek wydrukowania I. Budżetu przez Kommissyią Organizacyyną postanowionego, i uwiadomiony został od *Marszałka Seymu*, iż o to z poprzedniey Uchwały Izby Prawodawczey Senat wezwany został.

Leon Chwalibogowski,
Sekretarz Seymowy.

Z Paryża d. 1 Marca.

W dalszym ciągu roztrząsania w izbie Deputowanych d. 26 Lutego żądanego uchwalenia kredytu na 100 mill. Fr. mowili.

Jenerał Partoneaux: Nie iestem za woyną; naywiększą dla nas korzyścią z niey byłaby chwała, przywrócenia w Hiszpanii spokoyności i porządku; lecz Niebo dałoby, gdyby celu tego inną drogą dopiąć można, a ieśli to iest niepodobnem, nie zgadzam się iednak z temi, którzy woynę z Hiszpanią sądzą bydź przeciwną interessowi narodu. Wyraz ten niema więcey żadnego znaczenia od czasu, iak każda strona naciąga go do prywatnych spraw swoich. Mówią, że miasta handlowe, iakiekolwiek bądź iest ich polityczne mniemanie, patrzą z przestrachem na woynę. Bydź to może! ale handel po uwieńczeniu pomyślnością naszego oręża, tem bardziey zakwitnie, oprócz tego zniszczemy okropną iwszelki

towarzyski porządek obalaiącą zasadę, że bunt, gdzie się uda, poczytywany bydź winien za prawny. Zagrożono nam sprzeciwianiem się Anglii; lecz tego, Mci Panowie lękać nie należy; przypuścić niemożna, aby Anglia oświadczyła się za teraźnieyszym okropnym w Hiszpanii istnieiącym systematem. Anglia iest bogatą i potężną, ale zawiera w sobie, iak wszystkie polityczne ciała, zarod rewolucyi, i czuie sama, iż chcąc u siebie zapobiedz rozwinięciu się tego zarodu, nie może go zagranicą wspierać. Swiatły mowca i znakomity jenerał (Hr. Foy) wystawił nader smutny obraz woyny z Hiszpanią; iak on, tak i ia poczytałbym za niełatwą, gdyby Hiszpanie by i z sobą zgodni; lecz zmieniły się bardzo rzeczy na półwyspiu od wtargnienia Napoleona. Co 1000,000 Francuzów zrobić mogą, wie Jenerał Foy naylepiey. Woysko to, pomnażaiące się codziennie posiłkowemi oddziałami, nie może żadnym sposobem stać się uciążliwym dla Hiszpanii, ponieważ Rząd nasz starać się zapewne będzie o wszystkie iego potrzeby. Nie wołuiemy o zdobycz: Król nasz, któremu winniśmy mądrą naszą konstytucyią, nie może także myśleć o przywróceniu w Hiszpanii nieograniczoney Monarchii; a zatem iedynym celem woyny iest ziednania kraiowi i imieniowi Francuzkiemu poszanowania, przytłumienia w ościennym kraiu ognia woyny domowey, przywrócenia obalonego tronu iednego z Burbonów i postawienia go w stanie nadania podług wolnego wyboru praw ludowi swoiemu, które dla iego szczęścia i spokoyności za dogodne uzna. Oświadczam się więc bezwarunkowo za uchwaleniem żądanego przez Rząd kredytu, czyli woyna wybuchnie lub nie; bo przez to w ostatniem nawet przypadku będziemy w stanie wynieść się w względzie woyskowym do stopnia, iaki Francyia zawsze utrzymywać powinna.

P. Manuel: Nie zachodzi żadna wątpliwość, iż publiczne mniemanie iest przeciw woynie z Hiszpaniią. Pytam się zatem, iak Ministrowie w takiey okoliczności mogą za nią obstawać, i żądać od nas, którzy iesteśmy tłumaczami publicznego mniemania, na nią pieniędzy. Gotów iestem dowodami okazać, że przywiedzione przez P. Chateaubriand powody za woyną na niczem się opieraią, i że kto szczerze przywiązany iest do sprawy kraiu, oburzyć go musi wniesiony proiekt. (Mocne szemranie na prawey stronie.) Jakież są te powody? że nasza bandera znieważona, granice nasze zgwałconemi i Konsulowie obrażonemi zostali. Nim rozważemy, czyli te zdarzenia tak są srogiemi, ażeby wymagały wypowiedzenia woyny, pytamy się naprzód czyli są prawdziwe? (Głosy z prawey strony: bezwątpienia! to wiadomo WPanu i n. m.) (Tu mowca usiłował okazać, iż chociażby prawdziwe były, nie uprawnią ieszcze woyny.) Oprocz powyższych powodów (mowił daley) przywiodę ieszcze Ministra spraw zagranicznych czwarty za woyną, to iest wewnętrzny stan Hiszpanii, i iakkolwiek w ogólności uznał zasadę, iż żadne Mocarstwo niema prawa mieszania się do spraw ościennego kraiu, przywiódł wszelako wyiątek tego przepisu, to iest, gdzieby wewnętrzny stan tego ościennego kraiu zagrażał spokoyności i bezpieczenstwu drugiego Mocarstwa.

Od tey chwili, Mci Panowie, w któ-rey na ten wyiątek zezwolicie, obalicie całą powyższą zasadę, bo któż na ówczas będzie sędzią, czyli to lub owo zdarzenie dopuszcza wyiątku? Nie kto inny, iak kray sądzący się bydź zagrożonym? i cała zasada zamieni się na samowolną. P. Chateaubriand przywiódł na poparcie swoiego twierdzenia deklaracyią Angielską r. 1793 lecz iakże ten Minister mało zna dyplomatykę .... (nieprzystoi tak mówić odezwało się kilka głosów!) ... gdy nie wie, że nie Angliia Francyi, ale ostatnia Anglii wydała woynę. (Głos z prawey strony: P. Chateaubriand nie mowił, ażeby deklaracyia poprzedziła woynę, ale iż w Listopadzie r. 1793 wydaną była.) Jak sobie bądź, ta deklaracyia nie może bydź do ninieyszego wypadku zastosowaną; na ówczas woyska Francuzkie wyszły za granicę kraiu swego, i Angliia zarzucała im, iż przewrotne zasady i zdrozności, które dręczyły na ówczas Francyią, chcą za granicą rozszerzyć; lecz z strony Hiszpanii nic podobnego nie zaszło. P. Chateaubriand oparł ieszcze swoie twierdzenie na drugim nowszym przykładzie, to iest, że Lord Castlereagh oświadczył w Parlamencie: iż Austryia za wmieszanie się przed dwiema laty zbroyną ręką do spraw Neapolu i Piemontu nie zasługuie na zarzut. Lecz iakież były skutki z utrzymania tey zasady? o to Lord Castlereagh sam się osądził i surowo ukarał! (Smiech głośny i głos z prawey strony: nie zdaiesz się WPan bardzo bydź biegłym w dyplomatyce.) Z resztą Angliia zmieniła potem swoią politykę. Za tayną przyczynę woyny uważalibyśmy wpływ obcy do naszego Rządu, gdyby nas Minister sprawą zagranicznych nie był w tey mierze zupełnie uspokoił. Przez woynę zamierzono przytłumić panuiącego rzekomo w Hiszpanii ducha rewolucyi, ale czyliż niemniey obawiać się należy ducha przeciwney rewolucyi? nie sąż wsteczne rewolucyie nayniebezpiecznieyszemi? Postępuiące rewolucyie zrządzić wprawdzie mogą nieszczęścia, ale idąc naprzód, trafiaią przecież do celu. (Smiech na prawey stronie.) Ministrowie oświadczaią, iż nie chcą Hiszpanii narzucić konstytucyi. Cóż ztąd wynika? iż nieograniczona Monarchiia przywróconą i Hiszpaniia na nowo, iak w r. 1820, Inkwizycyi i Jezuitom oddaną zostanie. Oto iest wiek złoty, który temu kraiowi gotuią; może uda im się narzucić mu to iarzmo, ale nigdy trwać długo nie może, bo podobnie do Olbrzyma Anteusza, który upadłszy na ziemię nową siłą skrzepiony powstał, geniusz wolności nigdy nie wygaśnie. Jakichże korzyści spodziewać się mogą Hiszpanie z zamierzoney odmiany? Jakiż Ferdynand VII. nie użyie zemsty! Już w r. 1814 chociaż żadney nie doznał zniewagi, był okrutny i Rząd iego dręczący. (Na te słowa powstała wielka wrzawa na prawey stronie i żądano, aby P. Manuel zwrócony był do porządku dziennego; lecz tłumaczył się, iż ten zarzut nie tycze się Króla, ale Rządu i mówił daley.) Jnna ieszcze nastręcza nam się uwaga. Mówią, iż chcą uratować życie Ferdynanda VII. i iego rodziny. Oby tylko nieponowiło się zdarzenie, żeby osoby, za któremi się dziś tak żywo i słusznie interessuią, na rusztowanie nie były poprowadzone! (Głosy z prawey strony: to iest szyderstwo. Manuel wymowił te słowa z uśmie-

chem.) Zapomnieliżeście, iż obce Mocarstwa przez posłanie woysk swoich do Francyi, zgubiły Ludwika XVI? (Za każdem słowem mowcy pomnażał się gniew prawey strony.) Mamże powiedzieć, że niebezpieczeństwa rodziny Królewskiey stały się od tey chwili naygroźnieyszemi, gdy rewolucyyna Francyia uczuła potrzebę bronienia się przez nowe formy i nową tęgość? (Na te słowa powstała na prawey stronie powszechna wrzawa; środek prawey strony był spokoyny. Prezes napomniał mowcę do porządku; nie przestano na tem, i przeszło 100 głosów żądało iego z izby oddalenia. P. Manuel chciał się usprawiedliwić, ale nie dozwolono mu mówić i czekał z założonemi rękami na mownicy ustania burzy. Nie ustała iednak; w takich przypadkach Prezes ma prawo nakryć głowę, a ieżeli nie ustaie, zawiesić posiedzenie na godzinę, co nastąpiło. Tymczasem P. Manuel siedząc na zwyczaynem swoim mieyscu na końcu lewey strony pomiędzy PP. Foy i Chauvelin, napisał list do Prezesa. O godzinie w pół do 5tey rozpoczęło się posiedzenie. P. Manuel zbliżył się powolnym krokiem do mownicy, ale zaledwo wszedł na nią, słyszeć się na nowo dały głosy: "nie! nie! zadrzwi!„ Margr. Forbin des Jssart wniósł o oddalenie P. Manuel z izby. Prezes sprzeciwił się wnioskowi, ponieważ nie iest stósownie do przepisu uczyniony. P. Manuel nie mogąc przyyść do mówiania, oddał nakoniec powyższy list Prezesowi; lecz prawa strona nie dozwoliła i tego odczytać. Środek prawey strony był spokoyny, ale lewa strona znaydowała się w naywiększym zatrwożeniu. Prezes widząc nakoniec niepodobieństwo przywrócenia spokoyności, odroczył posiedzenie. Prawa strona oddaliła się przy okrzykach: niech żyie Król! niech żyią Burbonowie! precz z obrońcą Królobóyców!)

Nazaiutrz podany został izbie wniosk od Hr. de la Bourdonnaye i P. Duplessis-Grenedan względem oddalenia z izby P. Manuel. Lewa strona usiłowała pod różnemi pozorami usunąć wniosek, ale na daremnie: P. de la Bourdonnaye rozwinął do niego powody, które Hr. Girardin, PP. Etienne i Tripier zbiiali. Nakoniec P. Manuel wszedł na mownicę; chciano mu zaprzeczyć głosu, ale Prezes oświadczył, iż każdemu obwinionemu dozwolona iest obrona. Ten wyraził, iż iak na poczęciu posiedzeń usiłowano zwalić obiory departamentu Wandy, ale nie znaleziono dostatecznych powodów, tak teraz wymyślaią słowa, których nie mówił. Nie użył naganionego przez izbę wyrazu form, iak szypko piszący dziennikarzów, wyiąwszy Monitora, rozumieli. "Macie względem mnie stanowić (wyraził kończąc mowę) i ieżeli utrzyma się wprowadzony wniosek, padnę ofiarą kabały i ducha stronnictwa; ale daloby Niebo żebym był ostatnią ofiarą!„ Zaszło potem pytanie: czyli wniosek P. de la Bourdonnaye ma bydź roztrząsany. Sprzeciwiał się temu P. Lainé i odłożono do nazaiutrza. Gdy rzeczony wniosek oddany został pod roztrząsnienie złożoney z PP. Pardessus, Puyvalée, la Bourdonnaye, Louvigny, Forbin des Jssart, Croy-Solre, Bouville, Dussumier-Fonbrune i Hyde de Nauville, kommissyi, nastąpić miało na wczorayszym posiedzeniu naradzenie nad uchwaleniem na 100 mill. Fr. ale prawa strona żądała wprzód roztrzygnienia spra-

wy P. Manuel. Prezes oświadczył, iż kommissyia nie zdała ieszcze o tem sprawy, i że aż do tego czasu należy się głos względem uchwalenia 100 mill. Fr. P. Bevelicre. Tego nie dopuścił znowu P. Manuel, chcąc przerwaną d. 26 mowę ukończyć. Lecz zaledwo wyszedł na mownicę, gdy na prawey stronie wszczęła się znowu wrzawa. P. Saint-Marie twierdząc, iż P. Manuel będąc pod oskarżoniem niema prawa głosowania z drugiemi Deputowanemi. "To oznacza (krzyczano z lewey strony) uskutecznienie wyroku przed iego ogłoszeniem.„ Prezes sprzeciwiał się także temu bezprawnemu żądaniu gdy iednak prawa strona sprzeciwiała się uporczywie słuchać P. Manuel, nie pozostało mu iak tylko zakończyć posiedzenie. Przy kończeniu posiedzenia oświadczył Prezes, iż dzień następny (dzisieyszy) przeznaczony iest na słuchanie zdania sprawy o prozbach. " Dobrze więc (krzyknęła lewa strona) P. Manuel będzie prosił o głos względem prośb i wysłuchać go musicie. „ Gdy podług przepisu porządku izby po zdaniu sprawy o wniosku dopiero po 24 godzinach nastąpić może roztrząsanie, tedy chociażby dzisiay nastąpiło zdanie sprawy o oddaleniu P. Manuel, roztrząsanie nastąpić niemoże iak d. 3go.

Pomiędzy zaszłemi tu niedawno bankructwami nayznacznieysze iest P. Lapeyriere: głównego poborcy Paryzkiego i szwagra zmarłego Marszałka Bessieres, wynosić bowiem ma do 11 mill Fr.

Celnemu urzędowi w Marselii nakazano, by ani zboża, ani żadnych żywności nie wypuszczał do portów Hiszpańskich.

Do naynowszego zbytku w naszych salach należy D phane, pewny gatunek woskowych świec nadzwyczayney białości.

Wspaniały dom zwany Theluson, w którym niegdy mieszkał Minister Necker, potem Miurat, a na końcu Xiąże Kurakin, kupił niedawno krawiec z Palais-royal za 1,000,000 Fr.

Z Lizbony d. 8 Lutego.

Na dzisieyszem posiedzeniu Stanów Minister woienny podał koszta na woysko. Oświadczył on z tego powodu, iż woysko Portugalskie iest liczniejsze, niżeli sądzono. Okazało one przychylność swoią ku wolności; officerowie są przedziwnemi i daią przykład żołnierzom Rząd iest tego mniemania, iż gdy pułki piesze doprowadzone zostaną do 800, strzelców i jazdy do 400, a artyleryi do 600 ludzi dostateczną będą siłą do utrzymania wewnątrz spokoyności i odparcia napadu na półwyspie (mówię na półwyspie, gdyż Portugaliia nie może losu swoiego od losu Hiszpanii oddzielać.) Woyna zdaie się ieszcze bydź daleką, i zamiast pokonania nas orężem, chcą nas podniecaniem niezgody zgubić. Lecz gdyby nawet na półwyspie uderzono, 30,000 doświadczonego przez miłość do oyczyzny i walecznego woyska, oprócz milicyi, będą dostatecznemi do iego obrony. Woyska Napoleona wyginęły na półwyspiu, takiż sam los spotkać może inne, chociażby nawet z naywiększym zapałem na naszą wolność nastawały. — Wnioski Ministra przyięte zostały i woysko będzie do 30,000 ludzi doprowadzone.

Z Tuluzy d. 24 Lutego.

Ostatnie doniesienia z Lizbony o-

piewaią, iż Stany uchwaliły, że wkróczenie woysk obcych do półwyspia uważanem będzie za wypowiedzenie woyny Portugalii. — Przybył tamże goniec od Rządu Hiszpańskiego o przyśpieszenie wysłania posiłkowego korpusu.

Była Urgelska Rejencyia oddaliła z swey służby Jenerałów Fleyres, Malavila i Pardo i zakazała wszystkiem korpusom wiary bycia im posłusznym.

Z Perpignanu d. 20 Lutego.

W tych dniach zakupiono tu dla woyska wiary znaczną ilość prochu, dziś odeszły dwa wozy ładunków do granicy. Dla jazdy woyska wiary robią tu kaszkiety ceratą powlekane.

Wczoray przybyły tu rzeczy na 12 mułach Mirallesa, który miał zostać pod Campredon pobity.

Wielki panuie tu niedostatek owsa i siana z powodu znaczney liczby stoiącey tu jazdy.

Z Baiony d. 26 Lutego.

Wypłynął ztąd okręt dla przywiezienia tu Konsulów Francuzkich z Koruny i St. Ander. Konsul z St. Sebastian iest tu także oczekiwany.

Lekka artyleryia, która stała pod zamkiem Marrac, cofnęła się do Orthes; inne kompanije teyże broni, które tu poiutrze nadeyść miały, odebrały rozkaz pozostania w Dax. Wsteczne te poruszenia ożywiły znowu nieco nadzieię utrzymania pokoiu.

Liczba wychodniów Hiszpańskich wynosi tu przeszło 8000.

Jenerał Mina zwołał do Barcelony radę woienną dla ułożenia planu kampanii.

Z Londynu d. 1 Marca.

Po wczorayszey odpowiedzi P. Canning w niższey izbie Parlamentu, na zapytanie P. Brougham, iż lubo zmnieyszyła się nadzieia Rządu względem utrzymania pokoiu, ale wszelako ieszcze nie upadła, był dziś wielki ruch na giełdzie. Z Paryża nadeszła tu wiadomość, iż podniosły się tam papiery rządowe. Za iedyną przyczynę tego podniesienia podaią, że Francuzi uważaią podbicie Hiszpanii za bardzo łatwe, i sądzą, iż obawa innych lądowych Mocarstw odwiedzie Rząd Angielski od posiłkowania Hiszpanii.

N. Król zamyśla na końcu przyszłego miesiąca udać się do Windsor i tam kilka tygodni zabawić.

Wczoray odbyła się gabinetowa rada w wydziale spraw zagranicznych, która od godziny 2 do 4tey z południa trwała. Z rana zaś Poseł Austryiacki Xże Esterhazy rozmawiał z P. Canning, przy czem znaydował się także Hr. Liwerpool. Onegday wyprawił P. Canning gońca do Petersburga.

Obywatele Londyńscy dadzą d. 7 Marca dla uwierzytelnionego tu Posła Hiszpańskiego i powracaiącego z Paryża Posła Xcia San Lorenzo świetny obiad, dla okazania iak dalece narod Angielski obchodzi los Hiszpanii.

Ze Portugaliia szczerze zamyśla wspólnie z Hiszpaniią działać, okazuie się ztąd, iż Poseł Portugalski odebrał rozkaz do opuszczenia zaraz Paryża skoro woysko Francuzkie wkroczy do Hiszpanii.

Z Lizbony odpłynąć miała d. 15 Lutego wyprawa z 11 przewozowych statków złożona do Bahii.

DODATEK DO № 23. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 19 MARCA 1823 ROKU W SRODĘ.

— *Z Krakowa.* —

REKTOR
Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W dopełnieniu Reskryptu Wielkiey Rady tegoż Uniwersytetu z dnia 28 Lutego r. b. do Nru 838 wydanego, stósownie do przepisów Statutu o Konkursach w §. 2 i 3 zawartych, podaie do wiadomości i ogłasza Konkurs na Katedrę Professora Prawa Kryminalnego i Kodexu postępowania sądowego tak Cywilnego iako i Karnego w Uniwersytecie Jagiellońskim przez śmierć s. p. Walentego Litwińskiego wakuiącą z obowiązkiem dawania ośm lekcyi publicznych w tygodniu.

Konkuruiący o tę Katedrę, winni są złożyć w Kancellaryi Uniwersytetu opis swoiego życia, udowodniaiąc zaświadczeniami swoie nauki i dobre obyczaie, tudzież uzyskany stopień Doktora Prawa; dołączą oraz programma, według którego, każdy z nich życzy sobie dawać, lekcye Prawa Kryminalnego i Kodexu postępowania Sądowego tak Cywilnego iako i Karnego.

Po złożeniu takowych dowodów w półubiegaiący się uwiadomieni zostaną o dalszem postępowaniu Konkursu.

Roczna pensyia do tey Katedry przywiązana wynosi 6000 Zł. Termin zaś do ubiegania się o wspomnioną Katedrę iest dzień 30 Maia r. b.

W Krakowie d. 11 Marca 1823 r.

Zastępca Rektora Uniwersytetu
Girtler.
Jankowski, Sekr: Un.

Z Berlina d. 4 Marca.

Jedna z Gazet Hamburgskich donosi, iż zwołani do tuteyszey stolicy Deputowani prowincyy wyiechali na powrót do domów. Chociaż czynności ich nie są wiadome, wszyscy iednak uwielbiaią Królewica, Następcę tronu, który przewodnicząc na obradach, okazał znakomite talenta i głęboką znaiomość rzeczy, a troskliwością i doświadczeniem wiek iego przechodzącem, ziednał sobie iednomyślne uczucia. Kommissyia, zostaiąca pod sterem Królewica, trudni się ciągle przygotowawczemi pracami dla zgromadzeń Stanow prowincyonalnych. Przybyli teraz na obrady znakomitsi posiadacze dóbr Wielkiego Xięstwa Poznańskiego. Tak ci, iako też i Deputowani z innych prowincyy uznaią z radością, iż proiekta rządu odpowiadaią dobru narodowemu.

Z Madrytu d. 2 Lutego.

Zaszłe tu nowe zaburzenia d. 19 po spokoynem zakończeniu posiedzeń nadzwyczaynych Stanow w imieniu Króla przez Ministra praw wewnętrznych. W mowie Królewskiey, którą Prezes odczytał, po zwykłych pochwałach Stanow, wyrażono rządzy imieniu: „Owa junta z wiarołomnych ludzi, która nazwała się

Rejencyią Hiszpanii, zniknęła iak dym. Dyplomatyczne sto unki są zerwane, ale co rozdwoienie Gabinetów, podwoiło w oczach oświeconego świata i ludzi kochiących honor i prawa moralna siłę narodu naszego. Król Francuzki obiawił swoie zamiary względem Hiszpanii, a moie nayuroczyściey ogłószone zostały. Okoliczności, w iakich się sprawa publiczna znayduie, są przykre, ale nic Rządu mojego i Stanów zachwiać nie potrafi. Stałe moie połączenie się z deputowanemi narodu iest pewną porękoymią dobrego porozumienia i zapewnienia nam chwały.„

W krótce potem dowiedziano się, że Król oddalił Ministrów. Powody do tego podaią różnie. Jedni twierdzą, iż Minister Gasco proponował Królowi w imieniu swoich kollegów, aby w przypadku nieprzyiacielskiego wtargnienia, przeniosł gdzie indziey siedlisko Rządu; gdy Król nie chciał na to zezwolić, złożyli Ministrowie swoie urzędy. Drudzy utrzymuią, iż Minister Egea napisał wyrok względem oddalenia Ministrów, nie dla tego, aby się z niemi poróżnił, ale że los tak chciał, iżby się pozostał, póki nowe Ministerium nie zostanie urządzone. Ministerstwa oddane zostały naczelnikom wydziałów. D. 20 widzieć się dały w mieście wielkie poruszenia. Podpisane zostały przełożenia o utrzymanie teraźnieyszych Ministrów. Miano nawet deputacyi Stanow podać przełożenie o wyznaczenie Rejencyi; lękano się nawet (iak Dziennik Paryzki Sporów dodaie) aby naczelnicy stronnictw nie ogłosili Króla chorym na umyśle. Żądne iednak nie zaszły gwałty. Skoro zaś Król dowiedział się o trwodze w mieście, wezwał Ministrow do zatrzymania swoich urzędów, co też tymczasowo uczynili.

Municypalność wydała do mieszkańców Madrytu do 20 b. m. odezwę, w którey wzywa ich, aby niedali się uwodzić nieprzyiaciołom wolności, którzy pod pozorem nayczystszego patryiotyzmu nadużywaią ich zaufania, dla dopięci niegodziwych swoich celów i wtrącenia ich w odmęt cierpień.

Hr. Abisbal ściga nieustannie Bessieres i Ulman; za pierwszym, który niema iak około 1200 ludzi pod sobą, iedzie Jenerał Odaly, a za drugim, który nie liczy iak około 1000 ludzi, Brygadyier Torres. Bessieres chciał się w Siguenza zmocnić, ale za zbliżeniem się woysk konstytucyynych musiał daley uchodzić. D. 18 Hr. Abisbal udał się ku Maria Celi, dla zaskoczenia mu z tyłu. Mina pociągnął do Arragonii.

Z Hamburga d. 7 Marca.

Podług listów z Londynu pod d. 3 Marca zanosiło się tam na woynę, i rozchodziły się wieści o morskiey wyprawie, która z portów Francuzkich wysłaną bydź ma przeciw brzegom Hiszpańskim dla wspierania działań lądowych, lub ieżeli iey się powiedzie uskutecznienia w przódy wielkiego zamachu.

Z Sztokolmu d. 28 Lutego.

Poseł Hiszpański Jenerał Moreno miał d. 23 posłuchanie u naszego Monarchy.

D. 30 Stycznia czuć się dały o milę ztąd ku południowi dwa mocne wstrząśnienia ziemi.

Baron Enckerswärd wniósł w Stanach seymuiących, aby posady Ministrow przy Dworach zagranicznych, wyiąwszy Petersburgski i Londyński, zastąpione były przez sprawuiących interessa. —

Koszta podróży Królewica Następcy tronu, wraz z kosztami uroczystości iego zaślubienia, wynoszą 500,000 talarów bankowych. Sądzą, iż Stany ie uchwalą i z własney pobudki wyznaczą mu dochód.

Z Bruxelli d. 3 Marca.

Wczoray zebrała się druga izba Stanów Jeneralnych, dla dalszego roztrząsania Księgi ustaw cywilnych.

Od 8 dni przebiegaią znowu często gońcy przez miasto nasze.

Władza mia ta Amsterdamu wydała znowu mocne zalecenie względem szczepienia krowiey ospy. Od 1 Stycznia r. z. do 1 Marca r. b. 890 dzieci padło ofiarą naturalney ospy.

Od brzegów Menu d. 4 Marca.

Gdy zachodzące dotąd poróżnienie między gminą Katolicką i Senatem w Frankforcie załatwionem zostało, przeto Seym związku Niemieckiego oświadczył całą tę rzecz za ukończoną. — Pułkownik Xżę August Thurn i Taxis mianowany został członkiem kommissyi woyskowey w Frankforcie. — Dom Rotschilda w Frankforcie stracił niedawno na bankructwie Londyńskiego Domu 90,000 funtów szterlingów, a przez upadek szwagra swoiego Cohen 5 mill. Zr. Cohen przez spekulacyią papierami Hiszpańskiemi zbankrutować miał do 15 mill. Zr.

Jedno z pism Szwaycarskich zbiia wieść, iakoby Szwaycaryia osadzoną bydź miała woyskiem wysokich sprzymierzonych Mocarstw, odwołuiąc się do postanowienia Kongressu Wiedeńskiego, którem uznana została neutralność Szwaycaryi, do S. Przymierza i do ducha Szwaycarów, którzy zawsze opierali się wniyściu woysk obcych do kraiu swoiego.

Pismo Merkury Szwabski donosi, iż z Grecyi nadeszła wiadomość, że Jenerał Hr. Normann w Missolungi umarł na gorączkę nerwową.

Dnia 17 i 18 Marca 1823
Cena zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych

	1. Zł. gr.		2. Zł. gr.		3. Zł. gr.		4. Zł. gr.	
Korzec Pszenicy	17	24	16	15	16	—	—	—
— Żyta	18	—	17	—	16	—	—	—
— Jęczmienia	14	—	13	15	13	—	—	—
— Owsa	9	—	8	15	—	—	—	—
— Jagieł	34	—	32	—	30	—	—	—
— Grochu	22	—	21	—	—	—	—	—
— Rzepaku	28	—	26	—	—	—	—	—

W Gdańsku dnia 4 Marca.

Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od	Złp.	540	do	760.
Żyta	—	—	480	—	500.
Jęczmienia	—	—	360	—	400.
Owsa	—	—	280	—	300.
Grochu	—	—	400	—	440.

TEATR NARODOWY.

We Czwartek d. 20, dana będzie Komedyia w 3 aktach: *Pan Geldhab*, czyli: *z panoszony Przybysz.* — Zakończy Komedyio-Opera w 1 akcie: *Bateryia o iednym żołnierzu.*

W Niedzielę zaś d. 23 dana będzie wielka Opera w 2 aktach, pod nazwiskiem: *Flet Czarodzieyski*, z Muzyką Mozarta.

LOTERYIA KRAIOWA.

W 25 Ciągnieniu dnia 19 Marca r. b. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

36. 56. 83 51. 69.

DONIESIENIA.

Mąż znaczney Familii ś. p. JW. W. — Star. Krak. darował Konwentowi naszemu XX. Reformatów Osobę Niepokalanego Poczęcia N. M. z kości Słoniowey, mnieyszą od czwierci łokcia, na pobudkę do nabożeństwa i na upominek przywiązania swego do Zakonu. Tym chwalebnym chęciom stało się zadosyć; Osobka przerzeczona, umieszczona była na Ołtarzu w krużgankach, w pudełku lamą srebrną wybitym i dwiema szrubami poniżey Obrazu do spodu Ołtarza przymocowanym. Przez czas znacznie długi, tam trwale zostawała, a dopiero przed kilku dniami zgineła. Przełożony troskliwy o tak znaczną i wartości i w szacunku stratę, upprasza Szanowney Publiczności, ieżeliby ią kto w rękach cudzych widział, albo o niey słyszał, niech mu raczy o tym donieść, a podług przemożenia wynadgrodzony będzie. — W Krakowie dnia 15 Marca R. 18 3.

W Krakowie przy głównym Rynku w domu pod N. 19 w Gminie I. d. 8 Kwietnia r. b. o godzinie 10 ranney odbędzie się Publiczna licytacya kulczyków brylantowych w Ażur blisko 2 00 Złp. szacowanych, srebra rożnego, iako to: łyżeczek, t. c., lampeczek i innych, oraz szkatułki mahoniowey, zaraz za gotową zapłatę w monecie Courant które można w przódy zobaczyć każdego czasu w sklepie w podle Domu Nro 20. — W Krakowie dnia 3 Marca 1823 roku.

Skorczyński, K. S.

Kommissyia Woiewództwa Krakowskiego.

Gdy oznaczony na dzień 20 27 i 28 z. m. r. b. termin do wolney Konkurencyi, o dzierżawę Dóbr poniżey wymienionych, bezskutecznie upłynął, Kommissyia Woiewódzka w tym celu powtórny na dzień 1 Kwietnia r. b. oznacza, w którym maiący chęć dzierżawienia, zaopatrzeni w Kwalifikacyią Postanowieniem JO. Xięcia Namiestnika Królewskiego z dnia 24 Stycznia 1818 r. tudzież gotowiznę kwartalney racie dzierżawney wyrównywaiącą, pro Vadio złożyć się winną w Kommissyi Woiewódzkiey stawić się zechcą, gdzie także w każdym czasie o warunkach poinformowani bydź mogą.

Dobra do wydzierżawienia od 1go Czerwca r. b. są następuiące:

			Practium.	
a)	Ekonomia Koziegłowy . .	Złpol.	42.7 0	gr.
b)	Folwark Jastrzebiec . . .	—	4,538	— 23.
c)	Woytowstwo Łgota . . .	—	446	—
d)	Ekonomia Rokitno . . .	—	25,101	—
e)	Woytowstwo Małogoszcz . .	—	800	—
f)	Ekonomia Ruda	—	21,112	—

W Kielcach d. 1go Marca 1823 r.

Radca Stanu nadzwyczayny

Prezes *Wielogłowski.*

Sekretarz Jeneralny *Zamoyski.*

W dniu 14 Stycznia r. b. zmarł tu w Krakowie przy ulicy Floryiańskiey pod Liczbą 537 W. Paweł, Klemens dwoyga imion Koźmiński, podpisany, Rezolucyą Wysokiego Trybunału pierwszey Instancyi Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu pod dniem 24 Stycznia r. b. Nr. 200 wydaną, nieobecnych, i ani z imion, ani z mieysca mieszkania niewiadomych Sukcessorów ustanowiony Kurator ma honor ninieyszym uwiadomić Prześwietną Publiczność o tym, wzywaiąc iak nayuprzeymiy, każdego w szczególności, aby był łaskaw donieść podpisanemu o mieyscu urodzenia zmarłego ś. p. Pawła Klemensa Koźmińskiego, i o iego krewnych. — Wzywa oraz Sukcessorów ieżeliby się gdzie którzy znaydować mogli, aby do spadku zgłaszali się, lub podpisanemu potrzebną informacyią, albo Legitymacyią nadesłali. — W Krakowie d. 25 Lutego 1823 r.

Woyciech Skarżyński,

Sekretarz Tryb: I. Inst: Wolnego Miasta Krakowa i iego Okręgu, Kurator nieobecnych SS. ś. p. W. Pawła, Klemensa Koźmińskiego.